

Народна банка Србије

ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

2020

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ ГУВЕРНЕРА	2
О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ	4
Циљеви и функције	4
Етички кодекс	6
Односи с јавношћу	6
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАПОСЛЕНИМА	10
Структура запослених	10
Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање	11
Безбедност и здравље на раду	12
Интерна комуникација	14
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАЈЕДНИЦИ	16
Заштита и едукација корисника финансијских услуга	16
Изложбено-едукативне активности	17
Хуманитарне и волонтерске активности	20
Донације	22
Чланство у „Глобалном договору” Уједињених нација	22
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ	24
Очување природних ресурса у седишту и филијалама	24
Смањење штетних утицаја на животну средину – Завод за израду новчаница и кованог новца Топчидер	26

УВОДНА РЕЧ ГУВЕРНЕРА

Година за нама била је тешка за све нас. Суочили смо се са здравственом, а потом и светском економском кризом – највећим изазовима након Другог светског рата. Више него икад раније, ситуација је од нас тражила да покажемо своје најбоље људске и професионалне квалитете.

Брзина и одговорност којима је Народна банка Србије реаговала биле су сразмерне снази и посвећености тима који поштује вредности и увиђа значај институције у којој ради.

На самом почетку ширења пандемије вируса корона у нашој земљи деловали смо проактивно и успели смо да умиримо финансијско тржиште, привреду и грађане. Народна банка Србије је била међу првим централним банкама у свету која је реаговала ефикасно, благовремено и адекватно и тако спречила већи пад пословног и потрошачког поверења.

Делујући правовремено, у пуној мери подржавамо председника и Владу Србије у борби за ублажавање економских ефеката пандемије вируса корона како бисмо сачували радна места и производне капацитете. Инфлацију смо очували на ниском и стабилном нивоу, чувајући тиме и реалну вредност зарада. Динар је остао релативно стабилан према евр, што привреди и грађанима даје неопходну извесност за пословање и планирање. Динарска штедња је наставила двоцифрен раст и достигла највеће износе до сада. Проблематични кредити су додатно смањени. Упркос пандемији, наставили смо и са иновацијама како бисмо грађанима и привреди омогућили још квалитетније финансијске услуге.

Током протекле године донели смо велики број мера којима смо обезбедили ефикасно функционисање тржишта новца, подршку ликвидности, повољније услове финансирања, очување кредитне активности и подршку домаћем реалном сектору.

Предузели смо низ регулаторних активности у банкарском сектору усмерених на подршку привреди и грађанима Србије. Као једна од првих централних банака у Европи, усвојили смо прописе којима је омогућен застој у отплати обавеза (мораторијум) за дужнике банака и давалаца финансијског лизинга. Такође, захваљујући мораторијуму, друштва за осигурање омогућила су својим корисницима одложено плаћање доспелих рата премије осигурања. Наставили смо да подижемо општи ниво заштите корисника финансијских услуга, и то спроводећи поступке по појединачним притужбама корисника, али и поступке колективне заштите права корисника.

Иновацијама смо доприносили да наша земља иде у корак с најсавременијим светским трендовима, истовремено водећи рачуна о здрављу наших грађана. Крајем прошле године усвојен је Закон о дигиталној имовини, у чијој изради је Народна банка Србије активно учествовала. Овим законом се први пут у нашој земљи на свеобухватан начин уређује пословање с виртуелним валутама и

дигиталним токенима, као и њихово издавање, а у складу с међународним стандардима у области борбе против прања новца и финансирања тероризма.

Народна банка Србије је претходне године омогућила и утврђивање и проверу идентитета предузетника и заступника правних лица коришћењем видео-везе у реалном времену. Тиме су створени услови да и правна лица и предузетници пословни однос с финансијском институцијом под надзором Народне банке Србије у целости успоставе онлајн, без потребе одласка у пословне просторије финансијске институције, што посебно добија на значају у условима пандемије.

У сарадњи с банкама, омогућили смо инстант плаћања на физичким и интернет продајним местима. У систему за инстант плаћања Народне банке Србије, у току 2020. године реализовано је око 25.000.000 трансакција, што је око три и по пута више него у 2019. години.

Предузели смо и бројне активности у делу платних услуга како бисмо нашим грађанима, у условима примене здравствених мера, олакшали обављање свакодневних плаћања и располагање новцем с њихових рачуна.

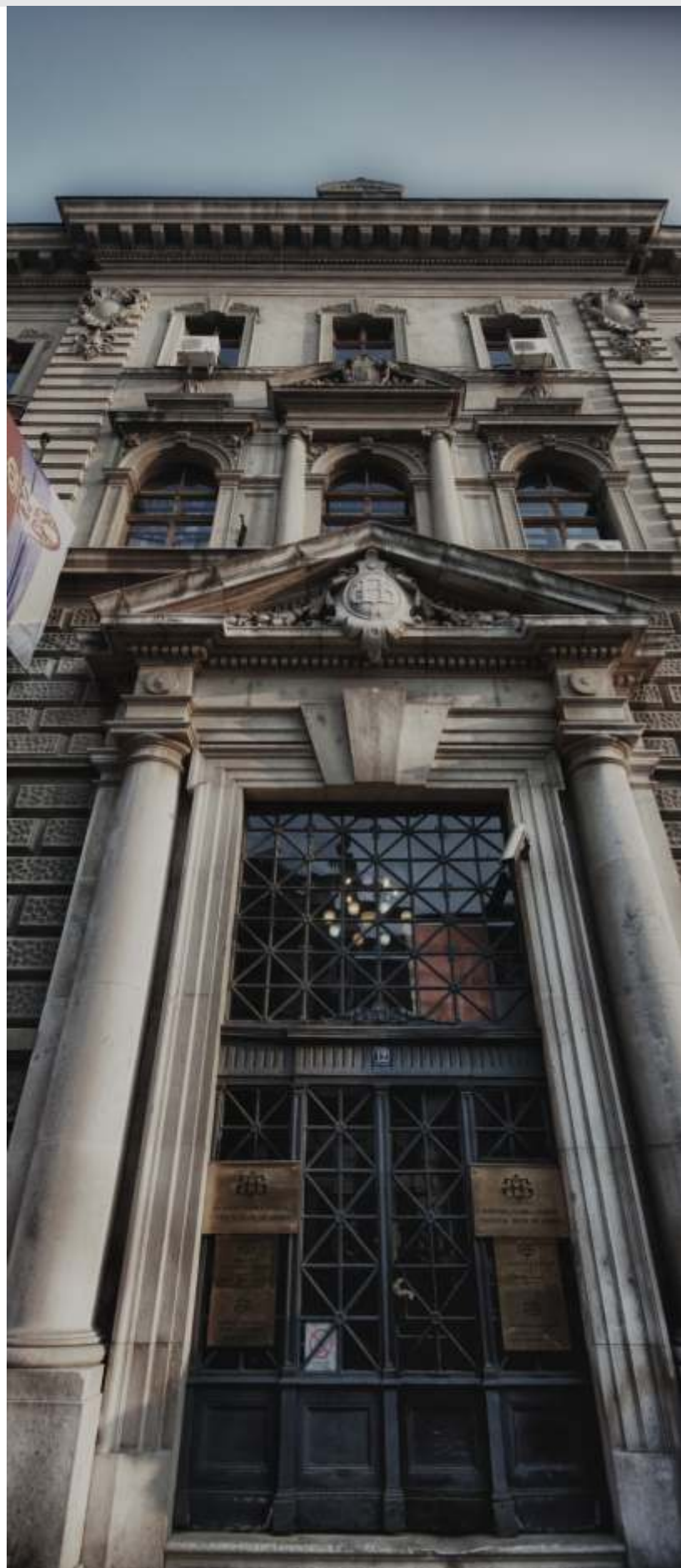
Захваљујући очуваној стабилности – ценовној, финансијској и укупној макроекономској стабилности – перцепција Србије као инвестиционе дестинације остала је повољна. Успешно су завршени четврто и пето (последње) разматрање економског програма Србије с Међународним монетарним фондом, који се спроводи уз подршку Инструмента за координацију политике.

О свим активностима правовремено смо информисали јавност путем медија и новог интернет сајта Народне банке Србије, који је дизајниран тако да се привреди и грађанима омогући бржи и једноставнији увид у све активности. Комуникација с грађанима унапређена је и на друштвеним мрежама.

Пошто је Народна банка Србије један од оснивача и активан члан „Глобалног договора“ Уједињених нација у Србији, овај извештај конципиран је тако да у потпуности подржава десет принципа који се односе на заштиту људских и радних права, заштиту животне средине и борбу против корупције.

Циљеве не мењамо и настављамо да делујемо у истом смеру – чувањем стабилности у корист наших грађана и привреде. Остајемо поуздан партнер нашој држави у борби за раст инвестиција, извесне и подстицајне услове пословања за нашу привреду, даљи раст животног стандарда наших грађана и укупан напредак наше земље.

Др Јоргованка Табаковић

О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Циљеви и функције

Народна банка Србије је самостална и независна институција, која ужива велико поверење грађана. Поред основног циља – постизање и очување ценовне стабилности, Народна банка Србије доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система. За свој рад одговорна је Народној скупштини Републике Србије.

Положај, организација, овлашћења и функције Народне банке Србије, као и њен однос према органима Републике Србије и међународним организацијама и институцијама, уређени су Уставом Републике Србије и Законом о Народној банци Србије.

Народна банка Србије обавља следеће функције:

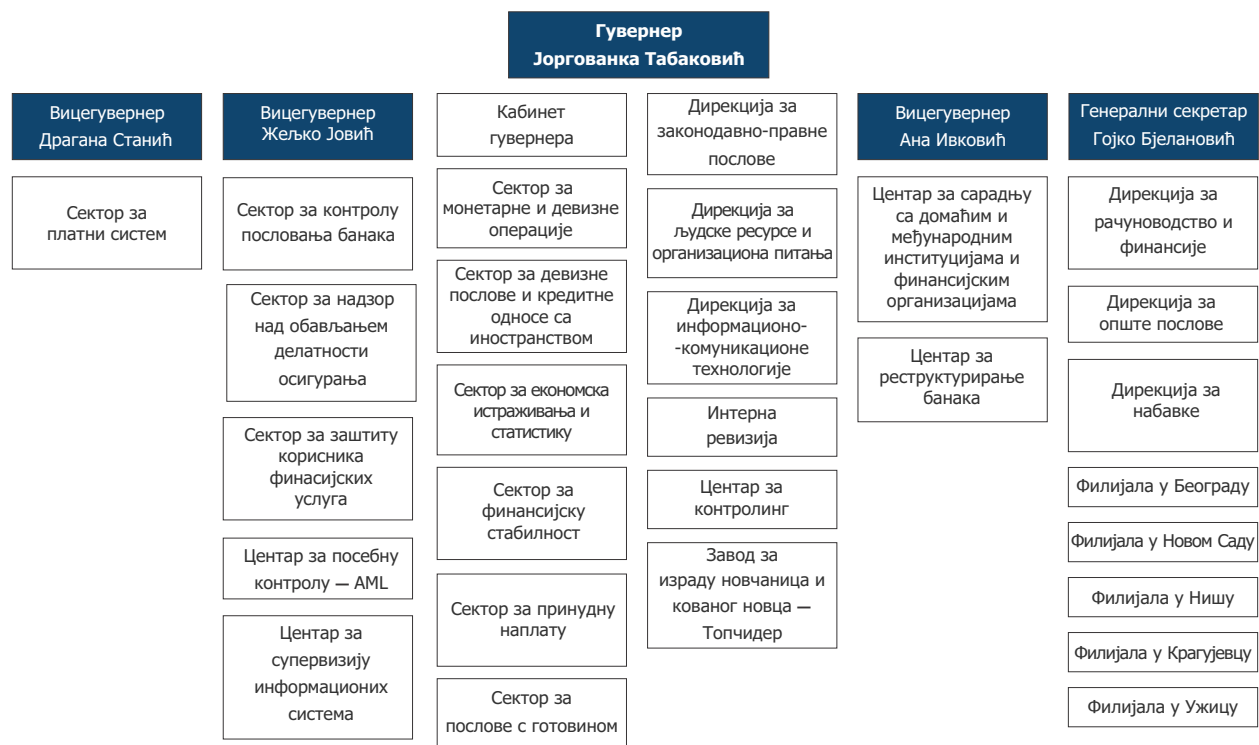
- утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- управља девизним резервама;
- утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;
- уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством, у складу са законом;
- издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости послова банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, врши контролу ове делатности, односно надзор над њеним обављањем, издаје и одузима овлашћења за обављање појединих послова из делатности осигурања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;
- издаје и одузима дозволе за обављање послова финансијског лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује финансијски лизинг;
- издаје и одузима друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозволе за рад и дозволе за управљање тим фондовима, врши

надзор над овом делатношћу и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;

- издаје и одузима платним институцијама дозволе за пружање платних услуга, а институцијама електронског новца дозволе за издавање електронског новца, врши надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца, а обавља и друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- обавља послове заштите права и интереса корисника услуга које пружају банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, пружаоци платних услуга и издаваоци електронског новца, у складу са законом;
- утврђује испуњеност услова за покретање поступака реструктурирања банака, односно чланова банкарске групе и спроводи ове поступке, одлучује о инструментима и мерама које ће се предузети у реструктурирању и обавља друге послове у вези с реструктурирањем банака, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима операторима платног система дозволе за рад овог система, врши надзор над њиховим пословањем и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- издаје и одузима овлашћења за обављање мењачких послова, врши контролу мењачког и девизног пословања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује девизно пословање;
- обавља законом, односно уговором утврђене послове за Републику Србију, не угрожавајући притом самосталност и независност из члана 2. Закона о Народној банци Србије;
- обавља друге послове из своје надлежности, у складу са законом.

Органи Народне банке Србије су Извршни одбор, гувернер и Савет гувернера.

Извршни одбор чине гувернер и вицегувернери. Извршни одбор, поред осталог, утврђује монетарну и девизну политику, као и активности ради очувања и јачања стабилности финансијског система. Такође, утврђује референтну каматну стопу и друге каматне стопе које

Народна банка Србије примењује у спровођењу монетарне политике, као и начин утврђивања каматних стопа Народне банке Србије. Поред наведеног, Извршни одбор доноси прописе и друге опште акте у области контролне и надзорне функције финансијских институција, у складу са законима којима се уређује обављање тих функција, као и у областима заштите права и интереса корисника финансијских услуга и издавања и одузимања овлашћења за мењачке послове и контроле мењачког и девизног пословања. Доноси прописе и друге опште и појединачне акте у области реструктурирања банака, у складу са законом којим се уређују банке. Седнице Извршног одбора одржавају се по потреби, а најмање једном месечно. Седници Извршног одбора председава гувернер.

Народном банком Србије руководи гувернер, који заступа и представља Народну банку Србије. Гувернера бира Народна скупштина на предлог председника Републике Србије, с мандатом од шест година и правом реизбора. Гувернер руководи пословањем Народне банке Србије и организује њен рад, спроводи одлуке Извршног одбора и Савета гувернера, доноси прописе, опште и појединачне акте из надлежности Народне банке Србије, који законом нису стављени у надлежност

Извршног одбора и Савета гувернера, и обавља друге послове.

Савет гувернера чине пет чланова, укључујући и председника, које бира Народна скупштина на предлог одбора Народне скупштине надлежног за послове финансија. Чланови Савета гувернера бирају се на период од пет година, с правом поновног избора. Седнице Савета одржавају се по потреби, а најмање једном у два месеца. Поред осталог, на предлог Извршног одбора, Савет гувернера доноси Статут, финансијски план и усваја годишње финансијске извештаје Народне банке Србије.

Народна банка Србије је правно лице са седиштем у Београду. Она може образовати филијале, које немају статус правног лица, а њихова унутрашња организација, делокруг и дужности одређени су Статутом Народне банке Србије.

Народна банка Србије у свом саставу има специјализовану организацију – Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер, чије се обавезе и одговорности одређују Законом о Народној банци Србије и Статутом Народне банке Србије.

Етички кодекс

И у години за нама стално су унапређивани етички и професионални стандарди понашања запослених, а Народна банка Србије интензивно је спроводила активности на том плану.

У складу са одредбама Закона о Агенцији за борбу против корупције (примењивао се до 1. септембра 2020) и Закона о спречавању корупције (примењује се од 1. септембра 2020), као и одредбама подзаконских аката донетих на основу тог закона, Народна банка Србије и њени функционери уредно су испуњавали своје обавезе и у претходном периоду. Свим функционерима Народне банке Србије благовремено се достављају обавештења у вези с њиховим обавезама које произлазе из наведених закона и прописа (попут обавезе редовног, односно ванредног пријављивања имовине тој агенцији итд.).

Народна банка Србије наставила је да испуњава обавезе које се односе на израду Плана интегритета, а у складу са Смерницама за израду и спровођење плана интегритета. У току 2020. године окончан је трећи циклус израде тог плана доношењем одлуке гувернера о усвајању Плана интегритета Народне банке Србије, чиме је истовремено престала с радом радна група која је учествовала у изради овог документа. План интегритета Народне банке Србије, којим су утврђене мере побољшања управљања потенцијалним ризиком од корупције, у електронском облику достављен је и Агенцији за спречавање корупције.

У 2020. години дато је девет мишљења о томе да ли би посао које би запослени обављао ван радног времена утицао на могућност стварања сукоба интереса или непристрасно обављање његових послова. Радило се о пословима актуарског обрачуна резервисања за отпремнине и јубиларне награде, консултантским услугама у вези с развојем програма лојалности за трговце и одговарајуће дигиталне апликације с тим у вези, пословима у струковном Удружењу интерних ревизора, високообразовној установи и јединици локалне самоуправе. За све послове процењено је да не могу утицати на непристрасно обављање послова запослених у Народној банци Србије. Пријављен је

један поклон запосленом, за који је процењено да се не може сматрати пригодним или протоколарним, те је враћен поклонодавцу.

Односи с јавношћу

Екстерна комуникација

Одговорно, конзистентно и правовремено информисање шире јавности о пословању и активностима Народне банке Србије и у 2020. години, упркос пандемији вируса корона и мерама за спречавање његовог ширења, одвијало се путем интензивне сарадње с медијима, објављивањем информација на званично веб-сајту и његовим поддоменима, као и путем комуникације на друштвеним мрежама.

Током 2020. објављено је 131 саопштење за јавност и одговорено на 404 новинарска питања. Организовано

Табеларни приказ саопштења и реализације медијских захтева у 2020. години

Саопштења	Одговори на новинарска питања	Изјаве за медије	Интервјуи за медије	Наступи у електронским медијима	Прес-конференције
131	404	69	14	54	2

је 69 изјава и 14 интервјуа за штампане и електронске медије, као и 54 телевизијска и радијска наступа гувернера, вицегувернера и других запослених у Народној банци Србије.

Због пандемије вируса корона и препорука и мера Владе Србије за спречавање ширења заразне болести ковид-19, организована је само једна од планиране четири презентације Извештаја о инфлацији за јавност (док су преостала три Извештаја о инфлацији представљена јавности путем саопштења и објаве на интернет презентацији Народне банке Србије), затим једна ванредна конференција за новинаре гувернера, као и снимање почетка пленарног састанка с мисијом Међународног монетарног фонда током њиховог једног боравка у Србији.

Један од трендова који су обележили 2020. годину и који се приписују последицама пандемије вируса

корона јесте све веће информисање грађана путем друштвених мрежа, тако да су налози Народне банке Србије на Твитеру и Фејсбуку имали још значајнију улогу у благовременом обавештавању јавности. На званичном Твитер налогу, који пружа могућност праћења активности централне банке које су предмет интересовања медија и стручне јавности, као што су кретање референтне каматне стопе, Извештај о инфлацији, кретање девизних резерви и др., у протеклој години објављена су 2.162 твита и остварено је 2.186 пратилаца. На званичној страници Народне банке Србије на Фејсбуку, која је покренута с циљем информисања корисника о финансијској едукацији, друштвеној одговорности, активностима Центра за посетиоце и изложбеним активностима галерије Народне банке Србије на Славији, у току извештајног периода објављено је 650 постова, забележено је 2.011 свиђања странице и остварено 2.139 пратилаца.

Интернет презентација и публикације

Званична интернет презентација Народне банке Србије намењена је грађанима ради њиховог информисања, едукације и пружања помоћи у заштити личних интереса појединаца, као и стручној јавности, с обзиром на то да се објављују публикације и документи који садрже све релевантне информације о пословању Народне банке Србије.

Путем своје интернет презентације Народна банка Србије је извештавала јавност о инструментима и мерама које је предузимала ради очувања и јачања финансијске стабилности, као и о инструментима и мерама за спровођење монетарне и девизне политике. Редовним публикацијама, статистичким прилозима и саопштењима за јавност представљене су активности у области надзора финансијских институција, као и надзора над пружаоцима платних услуга и институцијама електронског новца.

Током 2020. на интернет презентацији Народне банке Србије објављени су Годишњи извештај о пословању и резултатима рада, Годишњи извештај о стабилности финансијског система, Годишњи извештај о монетарној политици, као и Полугодишњи извештај о монетарној политици.

Објављена су месечна издања Статистичког билтена, тромесечни извештаји о банкарском сектору, надзору финансијског лизинга, пословима надзора над обављањем делатности осигурања и надзора друштава за управљање добровољним пензијским фондовима, као и о активностима у области заштите корисника финансијских услуга. Тромесечно су

објављивани Извештај о динаризацији финансијског система и Извештај о инфлацији. Презентације Извештаја о инфлацији, осим оне у фебруару, која је емитована уживо преко званичног сајта Народне банке Србије (*live stream*), нису одржаване у присуству јавности, већ су издата саопштења.

Јавности су доступни и следећи извештаји: Трендови у кредитној активности, Извештај о откривеним фалсификованим новчаницама, Извештај о резултатима анкете о кредитној активности банака, у тромесечној динамици, Извештај о инфлационим очекивањима, у месечној динамици, као и Извештај о надгледању платног система, који се објављује једанпут годишње.

Да би остварила што бољи контакт са својим корисницима, Народна банка Србије је 25. септембра представила јавности потпуно нову интернет презентацију. Нова интернет презентација Народне банке Србије модернизовала је начин комуникације, омогућивши лак и брз преглед свих страна и садржаја без обзира на уређај с кога корисници приступају.

Путем својих поддомена Твој новац (www.tvojnovac.nbs.rs) и Центар за посетиоце (www.centarzaposetoce.nbs.rs), Народна банка Србије обавештавала је јавност о активностима на пољу заштите и едукације корисника финансијских услуга, изложбено-културним дешавањима и едукативним програмима за ученике и студенте.

Све информације о домаћој платној картици *DinaCard* и подаци о *DinaCard* систему доступни су јавности преко линка: www.dinacard.nbs.rs.

Публикација	Тираж на српском	Тираж на енглеском
Годишњи извештај о пословању и резултатима рада	100	60
Годишњи извештај о монетарној политици	80	60
Полугодишњи извештај о монетарној политици	80	60
Извештај о инфлацији	80	60
Годишњи извештај о стабилности финансијског система	80	80

Сви штампани и електронски садржаји који се публикују за јавност припремају се на српском и енглеском језику.

На свом Јутјуб каналу (*Narodna banka Srbije / National Bank of Serbia*) Народна банка Србије објављује видео-записе одржаних конференција за новинаре и стручну јавност, на којима се представљају публикације – Извештај о инфлацији и Годишњи извештај о стабилности финансијског система, говоре гувернера Јоргованке Табаковић са стручних онлајн скупова, као и видео-записе о историјату Банке, финансијској едукацији и новцу, те друге пригодне садржаје.

Новчани део награде „Херој Београда“ Народна банка Србије уручила Клиничком центру Србије

У складу са одлуком гувернера Јоргованке Табаковић, Народна банка Србије доделила је новчани износ награде „Херој Београда“ од 500.000 динара Клиничком центру Србије.

Награду „Херој Београда“ Народној банци Србије доделио је Град Београд, јер је, како је наведено у образложењу, беспрекорним функционисањем у време пандемије вируса корона сачувала финансијску стабилност у Србији.

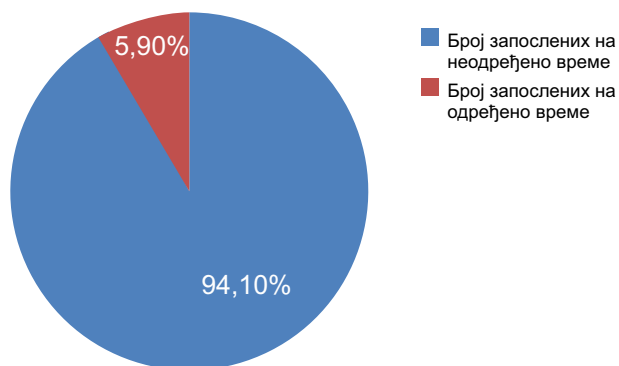
„У изазовним околностима које су услед пандемије вируса корона задесиле цео свет истина је да су хероји сви они који свој посао раде предано, без подсећања и позивања на дужност. Међутим, посебна захвалност, дивљење и подршка морају бити упућени онима који су у борби с вирусом најизложенији и најпожртвованији, а то су наши лекари и сви медицински радници. То су наши истински хероји, темељ и прва линија одбране у борби с непредвидивом глобалном пошасту. Због тога сам одлучила да новчани износ који је Народна банка Србије примила од Града Београда као добитник награде 'Херој Београда' за посебан допринос у борби с вирусом корона кроз очување монетарне и финансијске стабилности донирамо управо Клиничком центру Србије. И ваше ангажовање и залагање створили су неопходне предуслове да реагујемо и бројним економским мерама пружимо снажну подршку грађанима и привреди. Износ можда није велики, а сигурно ни довољан, али је знак нашег дубоког уважавања свих напора које улажете за општу добробит и у складу с мотом којег се придржавамо да све што радимо, радимо с људима и за људе. Ви то својим радом свакодневно потврђујете и живите“, изјавила је гувернер Јоргованка Табаковић поводом уручења новчаног дела награде директору Клиничког центра Србије Милики Ашанину.

Награда „Херој Београда“ додељена је 17. јуна у Скупштини града физичким и правним лицима који су дали посебан допринос у спречавању појаве, ширења и сузбијања болести ковид-19 и заштите становништва од те болести.

ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАПОСЛЕНИМА

Народна банка Србије на свакодневном нивоу стара се о поштовању свих радноправних прописа, одржавању здраве и безбедне радне средине, прилагођавању радног окружења и радних процеса запосленима, промовисању и одржавању највишег степена физичког, менталног и социјалног благостања запослених, стварању снажних и успешних тимова, пружању могућности за професионални развој и напредовање и сл. Трајно опредељење Народне банке Србије јесте улагање у запослене и неговање људског капитала као предуслова за организациони развој и прилагођавање новим изазовима. Поштујући људска права, слободе и вредности, Народна банка Србије управља људским ресурсима на начин да омогући остваривање пуног професионалног и личног потенцијала запослених, који је у складу са организационим циљевима.

Графикон 1. Структура запослених према типу радног односа

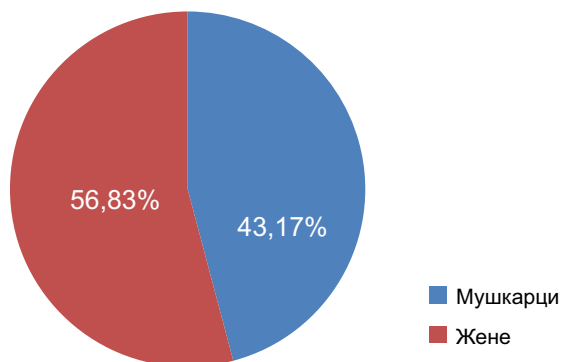
Структура запослених

Структуру запослених и у 2020. години одликује разноликост у погледу типа радног односа, пола, образовања и старости.

Када је у питању полна структура, као и претходних година, и даље је већи број запослених женског (56,83%) него мушког пола (43,17%).

Последњих година у Народној банци Србије постоји тренд веће заступљености жена на руководећим позицијама (56,93%). У потпуности је примењен принцип једнаких шанси за све, односно принцип забране дискриминације на основу пола, чиме се показује посвећеност борби против овог и свих осталих облика дискриминације.

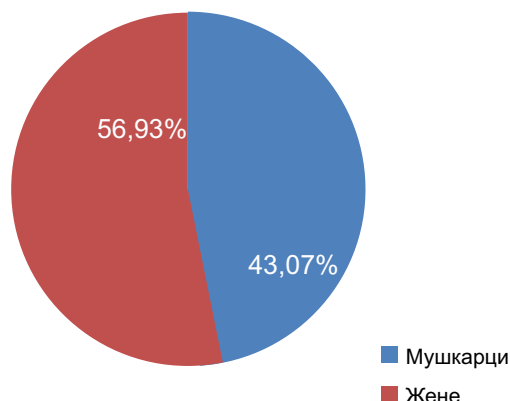
Графикон 2. Полна структура запослених у Народној банци Србије

Полна структура запослених према руководећим нивоима

	Функционери		Руководиоци основних организационих јединица, филијала и Завода		Руководиоци ужих организационих јединица		Укупно	
Мушкарци	2	40%	27	49,09%	58	40,85%	87	43,07%
Жене	3	60%	28	50,91%	84	59,15%	115	56,93%
Укупно	5		55		142		202	

Графикон 3. Полна структура руководећих радних места

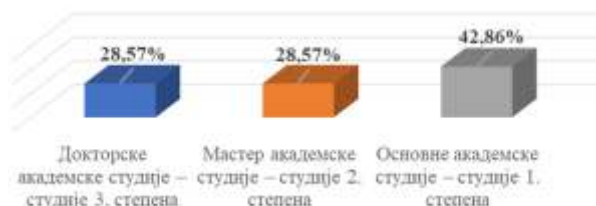
Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање

Изазови законским мандатом поверених циљева и функција, као и одржавања финансијске стабилности, налажу примену и унапређење савремених професионалних знања, вештина и способности запослених. Један од стратешких приоритета Народне банке Србије укључује и посвећеност испуњењу и развоју професионалних потенцијала и подизању нивоа стручности запослених.

Народна банка Србије препознаје потребу за одржавањем концепта доживотног учења, што је један од кључних фактора у развоју каријере сваког запосленог. У том смислу, запосленима је омогућено да похађају студије на високообразовним институцијама, обуке за стицање различитих професионалних звања, сертификата и лиценци, као и да учествују на семинарима, курсевима, радионицама, саветовањима, конференцијама и другим сличним облицима усавршавања.

Народна банка Србије је у 2020. години финансирала трошкове образовања на високошколским установама у Републици Србији за седморо запослених, док је за 19 запослених омогућено стицање различитих лиценци и сертификата.

Графикон 4. Образовање запослених – удео запослених у различитим степенима студија

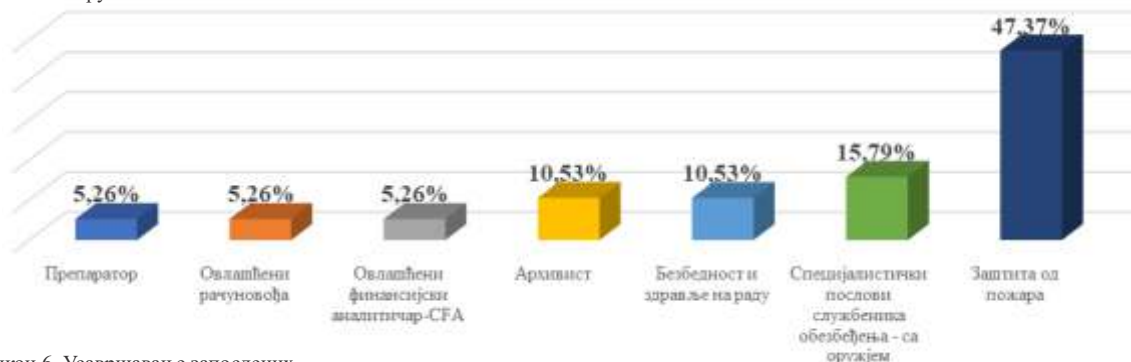

Стручно оспособљавање запослених омогућило је овладавање новим знањима, способностима и вештинама, те је стицање лиценци, сертификата и других уверења потребних за обављање одређене врсте посла унапредило стручне капацитете организационих јединица и допринело ефикаснијем обављању послова из делокруга Народне банке Србије. Тиме су уједно испуњене и обавезе Народне банке Србије као послодавца проистекле из закона којим се уређује област заштите од пожара, безбедности и здравља на раду и друге области.

Садржаји семинара, конференција, специјализованих курсева и радионица које су запослени похађали у земљи и иностранству у првом тромесечју 2020. године на различите теме из области централног банкарства прилагођени су актуелним и будућим изазовима с којима се суочава централна банка у обављању функција поверених законом. Предавачи су били експерти централних банака, Међународног монетарног фонда, Банке за међународна поравнања, Европске централне банке, Европске комисије, националних агенција за надзор осигурања и сл.

Наступањем пандемије вируса корона, организатори обука у Србији, као и централне банке и међународне институције које организују усавршавања у иностранству, од марта 2020. године променили су формат за планиране семинаре, те су одржани у форми онлајн семинара и курсева, односно вебинара, које је пратило укупно 188 запослених. Највећи број различитих усавршавања у онлајн формату организовале су централне банке Француске и Немачке, као и Међународни монетарни фонд.

Графикон 5. Стручно оспособљавање запослених

Графикон 6. Усавршавање запослених

Народна банка Србије је организовала праксу по програму „Управљање талентима у Народној банци Србије” за 104 студента. Тиме је пружена прилика талентованим студентима да практичним радом употпуне теоријска знања стечена на факултетима.

Безбедност и здравље на раду

Народна банка Србије, као одговоран послодавац, настоји да свакодневно, у складу с прописима, води рачуна о безбедности и здрављу запослених и да предузима све потребне активности с тим у вези.

Запослени на радним местима с повећаним ризиком, као и запослени који у раду користе мердевине, упућени су на обавезне годишње лекарске прегледе ради утврђивања здравствене способности за рад. Извршена су претходна или периодична испитивања и провере средстава и опреме за рад које користе запослени у основним организационим јединицама, као и средстава и опреме за личну заштиту на раду треће категорије, који служе за заштиту од смртних опасности (електроизолациона средства и опрема за рад на незаштићеној висини). Средства и опрема за

личну заштиту на раду уручивани су новим запосленима на коришћење, као и онима код којих је опрема оштећена и дотрајала. Такође, у складу са закљученим уговорима, наручени су средства и опрема за личну заштиту на раду за потребе основних организационих јединица и филијала (средства за заштиту дисајних органа, заштитне рукавице, заштитна одећа и остало). Контролисани су опрема и средства за пружање прве помоћи. Извршени су редовни периодични прегледи и провера опреме за рад, као и редовна испитивања услова радне околине у 2020. години.

У току 2020. године извршена су и сва неопходна претходна оспособљавања када су у питању нови запослени и периодична оспособљавања за безбедан и здрав рад запослених у основним организационим јединицама. Оспособљавање запослених на радним местима с повећаним ризиком обавља се једном годишње, а осталих запослених сваке четврте године. Пријављене су и уредно евидентиране све повреде на раду запослених у основним организационим јединицама.

У складу с плановима набавки за 2020. годину, спроведена је набавка услуга у вези с безбедношћу и здрављу на раду или добара, као што је услуга калибрања алко-тест апарата.

У два сектора је спроведено испитивање стреса на радном месту и представљени су резултати тог психолошког истраживања.

Припремљено је и потписано решење о образовању комисије за израду Програма за отклањање недостатака у области безбедности и здравља на раду у току 2020. године, за чије отклањање су потребна већа инвестициона средства, а живот и здравље запослених нису теже угрожени. Комисија је у сарадњи са организационим јединицама одговорним за спровођење мера и отклањање недостатака у овој области (утврђених Актом о процени ризика на радном месту и у радној околини у Народној банци Србије) и Дирекцијом за људске ресурсе и организациона питања подносила гувернеру тромесечне извештаје о остварењу тог програма.

С филијалама и Заводом за израду новчаница и кованог новца – Топчидер остварена је коректна сарадња на јединственој примени прописа из области безбедности и здравља на раду, а у оквиру надлежности Дирекције за људске ресурсе и организациона питања.

Народна банка Србије је у условима пандемије изазване вирусом корона, а након ступања на снагу Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести, у складу с наведеним правилником, у прописаном року и на прописан начин донела План примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести, који је саставни део Акта о процени ризика на радном месту и радној околини у Народној банци Србије. Овим планом су на детаљан начин прописане све превентивне мере и активности запослених и послодавца ради спречавања ширења епидемије заразне болести, чије одредбе се и даље доследно спроводе.

Наведеним активностима испуњене су све законске обавезе Народне банке Србије, повећана је безбедност на раду и, у мери у којој је то било могуће, подигнута је свест запослених о значају и примени мера безбедности и здравља на раду.

Безбедност и здравље на раду – Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер

Ради стварања безбедног радног окружења и уклањања ризика, промовисањем културе сталних побољшања у

овој области, у Заводу су у 2020. години спровођене активности на унапређењу безбедности и здравља на раду, у складу са захтевима стандарда *ISO 45001*, а већим делом године у условима проглашене пандемије вируса корона.

Да би се спречило ширење вируса корона и заштитило здравље запослених, у Заводу су, у сарадњи са осталим организационим деловима, спроведене следеће мере:

- припремљени су и постављени плакати с препорукама о поступању у условима епидемије (превод препорука Светске здравствене организације);
- из преосталих залиха заштитних средстава запосленима су подељене заштитне маске и рукавице за једнократну употребу;
- организовано је свакодневно дезинфиковање превозних средстава (аутомобила и аутобуса) асепсом и алкохолом;
- поручене су додатне количине стопостотног алкохола за дезинфекцију;
- уведено је брисање квака на вратима и радних површина на сваких пола сата (Производна зграда, Управна зграда, Нова ковница, Маркетинг, ресторан), као и чешће проветравање просторија;
- на улазу у просторије постављени су бесконтактни дозери са средством за дезинфекцију руку на бази 70% алкохола;
- направљена су додатна средства за дезинфекцију из сопствених ресурса ради употребе у ресторану, кафе-кухињама и канцеларијама у којима се одржавају радни састанци;
- постављена је термовизијска камера на улазу који користе странке;
- набављене су две ручне пумпе за дезинфекцију просторија и амбалаже репроматеријала који стиже у Завод;
- извршена је дезинфекција асфалтних површина у ужем кругу Завода;
- повремено су дезинфиковани радни простори који су у употреби.

Наведене мере спровођене су и пре доношења Плана примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести (августа 2020. године), који је саставни део Акта о процени ризика на радном

месту и у радној околини у Народној банци Србије и сачињен у складу са Правилником о превентивним мерама за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести. Тим планом су утврђене све мере за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести, као и лица задужена за спровођење мера и лица задужена за контролу њиховог спровођења.

У складу са захтевима стандарда *ISO 45001*, а ради повећања ефективности успостављеног система управљања безбедношћу и здрављем на раду, спроведене су активности на унапређењу безбедности и здравља на раду, што је потврђено провером сертификата.

Завод је у 2020. години набавио личну заштитну опрему и расподелио је запосленима по организационим деловима. На тај начин постигнута је стопостотна опремљеност запослених у Заводу заштитном одећом и обућом.

У складу с Програмом поступног отклањања недостатака у области безбедности и здравља на раду у Народној банци Србије, у континуитету је спроведена мера за отклањање утврђеног недостатка у свим организационим јединицама Народне банке Србије – померање опреме за рад услед превртања или лома металних полица које се користе у магацинима, библиотеци, архивама, трезорима. Испоручена су и монтирана четири сета магацинских полица максималне носивости 300 кг по етажи. Заменом оштећених или неодговарајућих полица у трезорским и магацинским просторима Завода постиже се већа сигурност запослених који ту раде.

Новим Програмом поступног отклањања недостатака у области безбедности и здравља на раду у Народној банци Србије за чије отклањање су потребна већа инвестициона улагања, а живот и здравље запослених нису теже угрожени, донетим на основу Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини у Народној банци Србије, утврђен је следећи недостатак: изложеност запослених хемијским (нефиброзогена прашина) и биолошким штетностима (излагање микроорганизмима и алергенима) услед дотрајалости инсталација у гардеробама и тоалетима у згради нове ковнице и у производној згради Завода. За отклањање

недостатка прописана је следећа мера: адаптација санитарних чворова које користе запослени. Недостатак је делимично отклоњен, с обзиром на то да је урађена адаптација гардероба и тоалета дуж једне стране зграде нове ковнице. Даљи радови су у току и очекује се да се комплетна реконструкција и адаптација заврше у току 2021. године.

У реализацији наведеног програма у 2020. години завршени су мерно-регулациона станица и гасни прикључак у оквиру реконструкције котларнице.

Интерна комуникација

Интерна комуникација у Народној банци Србије заснива се на промовисању вредности организационе културе у радном окружењу, реализацији друштвено одговорних активности, мотивисању запослених за професионално и лично усавршавање и стварању адекватног окружења за рад, за шта је задужена Група за интерну комуникацију и друштвену одговорност у оквиру Одељења за комуникације.

О основним циљевима, достигнућима и догађајима запослени се обавештавају каналима интерне комуникације – интерним новинама, интранетом, брошурама, видео-материјалом и интерним догађајима. Развој интерне комуникације стратешки се планира, а свака активност је осмишљена и интегрисана у годишњи план развоја интерне комуникације.

У току године објављено је пет бројева интерних новина „НБС инфо” у електронској форми. Укључивањем све већег броја запослених у њихову израду, Група за интерну комуникацију и друштвену одговорност трајно подстиче развој овог канала интерне комуникације. Уз подршку руководства Народне банке Србије и амбасадора за интерну комуникацију и друштвену одговорност континуирано се унапређује интерна комуникација и афирмише друштвено одговорно понашање.

ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАЈЕДНИЦИ

Заштита и едукација корисника финансијских услуга

У току 2020. године Сектор за заштиту корисника финансијских услуга активно је пружао помоћ корисницима у остваривању њихових права едукацијом и информисањем корисника ових услуга.

У периоду од 1. јануара до почетка марта 2020. године одржано је 12 едукативних трибина у осам градова и места, којима је присуствовало око 560 корисника – грађана, студената и предузетника. На одржаним трибинама посетиоцима су представљене финансијске услуге путем 30 одржаних презентација/радионица. Највеће интересовање грађани су показали за теме: Будите одговорни према властитим финансијама, Заборачите у свет финансија, Кредит за школовање, Како да финансирате своје

студије, Електронско банкарство, Штедња, Платне услуге, Како да заштите своја права.

Након тог периода, услед проглашења ванредног стања, а у складу с препорукама и мерама за спречавање ширења вируса корона, едукативне трибине нису одржаване.

Будући да је скоро целу 2020. годину обележила пандемија, Народна банка Србије је донела низ прописа којима су омогућене олакшица дужницима који услед пандемије ковид-19 нису у могућности да измирују обавезе према банци, односно могу имати потешкоће у измиривању тих обавеза, и то у три наврата: марту, јулу и децембру. Тим поводом велики број грађана обраћао се у вези с тумачењем одредаба наведених прописа. С тим у вези, Сектор је улагао максималне напоре да грађанима одговори у најкраћем могућем року.

Сектор је излазио у сусрет грађанима и јавности уопште појашњавањем могућности продужетка рока

отплате кредита, односно рефинансирања, јер су у јулу новим прописима створени предуслови да банке могу одобрити рефинансирање или продужење датума доспећа последње рате потрошачких, готовинских и сличних кредита физичким лицима (изузев стамбених кредита и минуса по текућем рачуну) који су одобрени до 18. марта ове године. Такође, корисницима који су се у извесном броју интересовали за готовинске кредите с роком доспећа до две године додатно су појашњени услови под којима су банке нудиле такве кредите.

Настојали смо да помогнемо грађанима у разумевању мера Народне банке Србије из области стабилности финансијског система којима је утврђен одређени лимит стамбеног кредита у односу на вредност непокретности која се купује средствима кредита, јер је тај лимит смањен за купце првог стана.

Бројним корисницима финансијских услуга разјаснили смо околности под којима су банке без образложења одбијале њихове захтеве за одобравање кредита.

Поред тога, у 2020. години Инфо-центар Народне банке Србије примио је 15.671 позив и имејл корисника, а највећи број питања корисници су

постављали у вези с банкарским услугама и принудном наплатом.

Регионалним канцеларијама за финансијску едукацију у филијалама Народне банке Србије у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Ужицу у 2020. години обратило се 886 корисника. За боље разумевање финансијских услуга, корисницима су пружане информације о финансијским производима које нуде даваоци финансијских услуга како би они потом могли сами, на основу добијених информација, да сагледају понуде различитих давалаца финансијских услуга, упореде услове и донесу одлуку о томе коју ће финансијску услугу користити. Највећи број питања корисници су постављали у вези с банкарским услугама (42,4%), и то кредитима.

Изложбено-едукативне активности

Изложбене поставке, едукативне програме и културно-образовне садржаје Народне банке Србије за јавност у току 2020. године испратила су 1.963 посетиоца. Изложбено-едукативни простор у Краља Петра 12 посетила су 773 грађанина, а галеријски простор на Славији њих 300. Едукативне радионице похађало је 890 ученика.

Изложбено-едукативне програме и културне садржаје пратили су ученици основних и средњих школа, студенти високошколских установа из Београда и других градова широм Србије, домаћи и инострани гости Народне банке Србије, учесници семинара и студијских програма у Народној банци Србије, као и грађани који су, индивидуално или у групама, долазили да погледају изложбене садржаје. У складу с препорукама Владе Републике Србије и мерама које за циљ имају спречавање ширења вируса корона, изложбено-едукативни простори Народне банке Србије (у објектима у Краља Петра 12 и Немањиној 17), почев од 16. марта 2020. године, затворени су за јавност.

Изложбене активности

Због епидемиолошке ситуације, у холу зграде на Славији организоване су две изложбе:

- „Живот посвећен Ромима – Раде Ухлик” и
- „Шести салон фотографија запослених у НБС”.

Финансијска едукација деце и омладине

У оквиру сарадње с васпитно-образовним институцијама, изложбени простор Народне банке Србије у Краља Петра 12 посетили су ученици основних и средњих школа из Београда, Пожаревца, Гуче и Смедерева, као и студенти Факултета за дипломатију и безбедност из Београда.

Радионице: „Нацртај новчаницу по свом избору”, „Знамените личности на новчаницама” (за ученике основних школа), „Динар – наш новац”, „Мој буџет и ја”, „Знамените личности на динарским новчаницама” (за ученике средњих школа) и „Фалсификати” одржане су у Лесковцу, Великој Плани, Сремској Митровици, Суботици, Бечеју, Крагујевцу и у Републици Српској на Палама. Такође, радионице су реализоване у објекту Народне банке Србије у Краља Петра 12 и у просторијама основних и средњих школа и факултета у Београду. У току 2020. године одржани су и турнири у едукативној игри на табли „Монетура” за студенте из Београда, Новог Пазара, Новог Сада, као и за студенте из Бијељине и с Пала у Републици Српској.

Светски дан штедње

Уз уважавање свих епидемиолошких мера, Народна банка Србије је у склопу обележавања Светског дана штедње, 5. и 6. новембра, реализовала радионице „Динар – наш новац” и „Фалсификати” у Трговинско-угоститељској школи у Лесковцу. Радионице су одржане за четири групе ученика другог и трећег разреда.

Учешће у културним манифестацијама

Међународни дан франкофоније

Поводом обележавања манифестације „Март – месец франкофоније”, за ученике Основне школе „Владислав Рибникар” из Београда организована је радионица „Нацртај новчаницу по сопственом избору”.

Музеји за 10

Због епидемиолошке ситуације, Народна банка Србије је манифестацију „Музеји за 10” обележила тако што је путем видео-садржаја представила јавности изложбу „Динар – путовање кроз време”. Грађани су могли да виде принтове одабраних новчаница, кованог новца и хартија од вредности.

Дани европске баштине

Поводом обележавања манифестације „Дани европске баштине”, Народна банка Србије је припремила и представила јавности видео-садржаје о циљевима и функцијама Народне банке Србије, историјату зграде у Краља Петра, као и о активностима Центра за посетиоце.

Хуманитарне и волонтерске активности

Са жељом да својим одговорним односом према целокупној друштвеној заједници помогне различитим видовима хуманитарног деловања, Народна банка Србије је током 2020. године наставила да пружа помоћ онима којима је она најпотребнија. Запослени су се активно укључивали у хуманитарне активности ради прикупљања новца, хране и одеће, пружајући несебичну помоћ социјално угроженим категоријама становништва, деци са сметњама у развоју, деци без родитељског старања и старијим особама.

У сарадњи с хуманитарним организацијама, центрима, удружењима и школама, Народна банка Србије организује хуманитарне и волонтерске активности, које су веома успешне и запажене. Укупна новчана вредност хуманитарних активности запослених у Народној банци Србије у 2020. години износила је 863.745 динара.

У хуманитарној акцији „Помозимо онима којима је помоћ потребна“ запослени у Филијали у Нишу

прикупили су новчана средства у износу од 41.000 динара, која су донирали одличном ученику трећег разреда средње медицинске школе, који живи без родитељског старања. Овим друштвено одговорним гестом дата је подршка за његов даљи развој и бољу будућност.

У традиционалној друштвено одговорној акцији прикупљања хране за кориснике Народне кухиње Српске православне цркве под називом „Хуманошћу против глади за време короне“, која је одржана у току лета, запослени у Народној банци Србије прикупили су око 200 кг конзервиране хране и готових јела, у вредности од око 70.000 динара, што је више него прошле године.

Традиционална новогодишња хуманитарна изложба радова деце и омладине са сметњама у развоју одржана је у седишту Народне банке Србије. С обзиром на епидемиолошку ситуацију изазвану вирусом корона, овогодишња изложба реализована је без присуства деце и сарадника за друштвену одговорност, што није умањило интересовање запослених. Поштујући мере опреза, увели смо да на сваком предмету буде залепљена

његова цена, а да свако удружење и дом имају своју кутију за новац, која је била строго контролисана. Прикупљено је око 70.000 динара за набавку радног материјала за креативне радионице, које су веома значајне за ментално и физичко здравље корисника.

У традиционалној хуманитарној акцији „Пакетић за непознатог друга”, одржаној у другој половини децембра, запослени у седишту и Филијали у Београду, и поред специфичних услова рада и околности живљења, одазвали су се у већем броју него прошле године и заједно донирали 285 новогодишњих пакета, у вредности од 171.000 динара. Деци и омладини са сметњама у развоју дневног боравка „Невен” из Панчева уручено је 85 пакетића, а деци из Дома за децу и омладину „Сремчица” из Београда и деци из Школе с домом за децу са оштећеним слухом у Крагујевцу преосталих 200 пакетића.

У складу с вишегодишњом праксом, запослени у Филијали у Крагујевцу организовали су у децембру акцију прикупљања новчаних средстава за лечење девојчице Миње Матић, која болује од спиналне мишићне атрофије. Прикупљено је 25.000 динара.

Запослени у седишту и Филијали у Београду прикупили су 83 слатка и слана пакета, у вредности од 49.800 динара, за удружење „Коло српских сестара” из Крагујевца. Чланови тог удружења уручили су помоћ Школи с домом за децу са оштећеним слухом у Крагујевцу.

Продајом секундарног отпада (папира и пет амбалаже) који су запослени у Народној банци Србије сортирали у својим канцеларијама у току 2020. године прикупљено је 385.945 динара. Новчана средства прикупљена на тај начин усмеравају се у хуманитарне сврхе и донирају непрофитним организацијама, удружењима, образовним или здравственим установама. Ове године средства су донирана организацији „Мали велики људи”, с којом Народна банка Србије сарађује последњих година.

У еколошко-хуманитарној акцији прикупљања чепова, коју Народна банка Србије реализује у сарадњи са Удружењем „Чеп за хендикеп”, у 2020. години запослени су остварили циљ сакупивши 1.700 кг

чепова. За прикупљену количину чепова купљени су колица и трицикл у вредности око 51.000 динара. Запослени су континуирано мотивисани да учествују у овој акцији, па је број прикупљених чепова из године у годину све већи. С обзиром на то да ова акција не изискује трошкове а доноси одличне резултате, наставиће се и у наредном периоду.

Народна банка Србије наставиће да реализује хуманитарне и волонтерске активности, унапређује друштвено одговорно понашање и промовише друштвену одговорност.

Донације

Додељивање донација утврђено је Одлуком о образовању комисије за разматрање захтева за доделу донација и хуманитарне помоћи и о утврђивању услова, начина и критеријума за доделу донација и хуманитарне помоћи. На основу те одлуке, новчана средства за донације и хуманитарну помоћ, односно основна средства, нематеријална улагања и инвентар који су трајно стављени ван употребе, у складу са актом о утврђивању критеријума техничке и технолошке дотрајалости средстава у Народној банци Србије, као и ситни инвентар, потрошни материјал и залихе, који су подобни за донирање, могу се одобрити, односно донирати правним лицима, јединицама локалне самоуправе, образовним и културним установама и установама социјалне и здравствене заштите, као и непрофитним организацијама, односно удружењима, хуманитарним организацијама и другим установама.

У току 2020. године Народна банка Србије је на име донација финансијских средстава дала 2.328.000,00 динара. Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер израдио је и донирао плакете за Задужбину „Доситеј Обрадовић”.

Чланство у „Глобалном договору” Уједињених нација

Након оснивања „Глобалног договора” Уједињених нација у Србији 6. децембра 2007. године, Народна

банка Србије, као један од оснивача и активан члан ове иницијативе, наставила је да промовише и афирмише ово најмасовније добровољно удружење на свету, посвећено промовисању друштвено одговорног пословања. „Глобални договор” од својих чланова тражи да усвоје, подрже и промовишу десет универзалних принципа из области заштите људских и радних права, заштите животне средине и борбе против корупције. Поред великих компанија, ову иницијативу подржавају и средња и мала предузећа, невладине организације, пословна удружења и академске институције.

Као председавајућа Радне групе за корпоративну друштвену одговорност у банкарству и финансијама, Народна банка Србије је у току 2020. године, заједно са осталим чланицама Радне групе, радила на планирању активности у оквиру пројекта сарадње са средњим школама у којима постоји образовни профил „Службеник у банкарству и осигурању”. Пројекат обухвата: једнонедељну/двонедељну праксу за ученике трећег/четвртог разреда у филијалама банака чланица, посете Центру за посетиоце Народне банке Србије и тематска предавања за ученике и наставнике. Нажалост, због епидемиолошке ситуације, реализована су само предавања за ученике три школе у којима постоји овај образовни профил.

Сарадња ће бити настављена и у 2021. години, али ће начин реализације активности зависити од актуелне ситуације.

Више информација о свим активностима „Глобалног договора” Уједињених нација у Србији могу се наћи на веб-страници: www.ungc.rs.

Десет принципа „Глобалног договора”

Десет принципа „Глобалног договора” из области заштите људских и радних права, заштите животне средине и борбе против корупције заснивају се на: Универзалној декларацији људских права, Декларацији Међународне организације рада о основним принципима и правима на раду, Декларацији о животној средини и развоју и Конвенцији Уједињених нација против корупције.

ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ У 2020. ГОДИНИ

ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

Очување природних ресурса у седишту и филијалама

Народна банка Србије је и у 2020. години наставила да се одговорно понаша према друштвеној заједници и заштити животне средине. Са отпадом који настаје у процесу рада на текућем и инвестиционом одржавању објеката и опреме поступа се у складу са Законом о управљању

Топлотна енергија

Сезона	Краља Петра (KWh)	Немањина (KWh)
2013/2014.	602.762	1.599.411
2014/2015.	743.531	1.612.680
2015/2016.	767.565	1.512.820
2016/2017.	891.447	1.774.939
2017/2018.	845.208	1.547.080
2018/2019.	750.990	1.417.530
2019/2020.	734.051	1.127.090

Вода

Година	К Петра (m ³)	Немањина (m ³)
2014.	2.861	12.480
2015.	3.271	12.632
2016.	3.014	12.730
2017.	1.142	12.698
2018.	1.291	12.696
2019.	1.330	12.209
2020.	3.541	11.620

Електрична енергија

Година	Краља Петра ВТ (KWh)	Краља Петра НТ (KWh)	Немањина ВТ (KWh)	Немањина НТ (KWh)
2014.	605.340	221.580	2.432.240	920.110
2015.	627.000	210.600	2.059.890	1.091.320
2016.	580.200	201.600	2.012.210	1.051.240
2017.	597.256	182.298	2.050.203	862.497
2018.	495.257	148.502	1.676.482	874.308
2019.	365.090	115.994	3.796.216	1.286.504
2020.	351.161	125.631	4.385.966	1.542.767

ВТ – виша тарифа
НТ – нижа тарифа

отпадом. Са овлашћеним предузећима закључени су уговори о пружању услуга прикупљања, транспорта и третмана отпада више индексних бројева. Разврстани отпад правилно се и привремено складишти у наменску амбалажу, а затим предаје овлашћеним предузећима на крајње збрињавање. Редовно се воде евиденције о насталом и предатом отпаду и спроводе мере за његово смањење.

Запослени у Одељењу за одржавање, у чијем је делокругу праћење потрошње енергије, као и спровођење мера за њено ефикасно коришћење, редовно прате Закон о ефикасном коришћењу енергије и о његовом спровођењу информисају се на сајтовима Министарства рударства и енергетике и Машинског факултета Универзитета у Београду, као овлашћених организација за обуку.

Зграда Народне банке Србије на Славији спада у ред високоаутоматизованих зграда. У свим просторијама налазе се детектори присуства, који се аутоматски активирају и утичу на рад система који регулише температуру у просторији. Око шест сати ујутро систем се сам покреће и загрева простор на 19°C. С доласком запослених температура се подиже на оптимална 22°C. Када се отвори прозор, систем грејања или хлађења аутоматски престаје да ради.

Сортирање отпада у седишту и филијалама

У свим објектима Народне банке Србије запослени од 2009. одвајају секундарне сировине (папир, ПЕТ амбалажу и мешани отпад). Продајом папира

прикупљено је 157.840,20 динара, а рециклирањем ПЕТ амбалаже – 78.397,30 динара. Новчана средства прикупљена на тај начин усмеравају се у хуманитарне сврхе и донирају непрофитним организацијама, удружењима, образовним или здравственим установама.

Од 2008. запослени се стално упознају са сврсисходности одвајања секундарног отпада. За те потребе објављена је брошура „Водич кроз процес рециклаже”, као и више мотивишућих текстова у интерним новинама.

Организациони део	ПАПИР	
	Количина (кг)	Приход (дин.)
Седиште и Филијала у Београду	21.660,00	133.120,00
Филијала у Новом Саду	643,20	1.929,00
Филијала у Крагујевцу	3.960,00	11.761,20
Филијала у Нишу	660,00	6.060,00
Филијала у Ужицу	710,00	4.970,00
Укупно	27.633,20	157.840,20

Организациони део	ПЕТ амбалажа	
	Количина (кг)	Приход (дин.)
Седиште и Филијала у Београду	3.290	78.040,00
Филијала у Новом Саду	51	357,00
Филијала у Крагујевцу	/	/
Филијала у Нишу	/	/
Филијала у Ужицу	/	/
Укупно	3.341	78.397,00

Смањење штетних утицаја на животну средину – Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер

Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер залаже се за чистију животну средину и континуирано прати, контролише и мери квалитет свих аспеката животне средине на које има утицај. Активности Завода у вези са заштитом животне средине усаглашене су са законском регулативом и захтевима стандарда, а односе се на:

- прераду отпадних вода у оквиру постројења које Завод поседује. Због близине природног реципијента – Топчидерске реке, као и обавезе испуштања производног ефлуента у канализацију, додатно се спроводе екстерне контроле квалитета испуштеног ефлуента, а добијени резултати су у складу са захтевима актуелних правилника;
- контролу квалитета подземних вода, што је омогућено пијезометрима, који су постављени у претходном периоду. Резултати су, такође, у складу са законом и у оквиру прописаних вредности;
- мерење атмосферских емисија које настају као последица сагоревања горива за потребе продукције топлотне енергије. Редовним мерењем, праћењем и контролисањем од стране акредитоване лабораторије може се потврдити да је квалитет ваздуха у складу с прописаним вредностима.

Област управљања отпадом препозната је као веома значајна за унапређење одговорног понашања, с циљем минимизације стварања отпада и повећања стопе рециклаже. Различите врсте генерисаног неопасног и опасног отпада захтевају ефикасно управљање, које подразумева:

- разврставање на месту настанка;
- обележавање у складу са захтевима правилника (који се односе на обележавање отпада);
- привремено складиштење у контролисаним условима;
- предају провереним партнерима на крајње збрињавање.

Постојећи План управљања отпадом ревидиран је, а све врсте отпада идентификоване.

Константно се анализирају ризици и прилике из области заштите животне средине на основу документа Регистар ризика и план обраде ризика. Према најновијем пресеку реализације пројекта препознатих као прилике за побољшања, издваја се следеће:

- увођење природног гаса и модификација котларнице за прелазак на гас средином 2022. године;
- постепена замена постојеће расвете ЛЕД светлима по организационим јединицама.

Дугогодишња пракса добре сарадње с Министарством заштите животне средине и инспекцијским органима негује се, а комуникација с њима реализује се слањем извештаја о:

- количинама опасног и неопасног отпада које су предате оператерима на крајње збрињавање,
- количинама увезених опасних хемикалија,
- тромесечном обрачуна и плаћању накнада за производе које је Народна банка Србије увезла, а који ће након употребе постати посебни токови отпада.

У 2020. години збринуто је 32.000 кг опасног и 148.264 кг неопасног отпада. Чланови тима за бригу о заштити животне средине (ЕМС тим), који чине запослени у Заводу, на тромесечном нивоу попуњавају контролне листе о разврставању и одлагању опасног и неопасног отпада у свим организационим јединицама. Такође, два пута годишње, тим за контролу складиштења запаљивих материја контролише стање по погонима и сачињава извештај на основу кога се отклањају све неправилности у погледу чувања запаљивих хемикалија и манипулисања запаљивим хемикалијама у радним просторима.

У складу с принципима одговорног понашања, Завод константно подиже свест својих запослених о значају заштите животне средине. Обуке се спроводе онлајн постављањем презентација на moodle платформи и sharepoint порталу, штампањем брошура и њиховим постављањем по производним целинама, разговором о значају здравог радног окружења итд.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658(497.11)

Друштвена одговорност.../
Народна банка Србије. - 2007- . - Београд
(Краља Петра 12) : Народна банка Србије,
2007- (Београд: ФДП). - 29 cm

Годишње
ISSN 2217-3048 = Друштвена одговорност
COBISS.SR-ID 513350999

Издаје
Народна банка Србије

Контакт

Народна банка Србије
Краља Петра 12
11000 Београд
Тел.: 011/3027-100
Интернет: www.nbs.rs

Сва права су резервисана

This is our Communication on Progress
in implementing the principles of the
United Nations Global Compact.

We welcome feedback on its contents.